

Evidence hotovostních plateb podle zákona o registračních pokladnách

Zákon č. 215/2005 Sb., o registračních pokladnách a o změně některých zákonů (zákon o registračních pokladnách), ve znění pozdějších předpisů, stanoví způsob evidence plateb vedené fyzickými a právníckými osobami při provozování maloobchodu nebo hostinské činnosti a upravuje další povinnosti související s evidencí plateb, a to pro účely správného a úplného zjištění a stanovení daňových povinností při výkonu správy daní. Je tedy nutné zdůraznit, že **evidence plateb dle zákona o registračních pokladnách nenahrazuje vedení účetnictví ani evidence, jež je daňový subjekt povinen vést dle platných zákonů.**

Cílem evidencí plateb na registrační pokladně je posílení důkazního břemene při správě daní, které nadále zůstává dle zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, na straně daňového subjektu, který je povinným subjektem dle zákona o registračních pokladnách. Daňový subjekt je při hotovostních platbách povinen dodržovat ostatní právní normy, jimiž jsou např. zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Povinnost evidovat platby na registrační pokladně je odvislá na **současném** splnění dvou základních předpokladů:

- jedná se o přijetí plateb, které jsou vymezeny v ustanovení § 2 písm. k) zákona o registračních pokladnách, kde se platbou rozumí příjem nebo výdej bankovek a mincí české nebo cizí měny a úhrady vykonané prostřednictvím elektronického platebního prostředku, ceninou nebo šekem,
- platby související s provozováním živnosti „maloobchod“ nebo „hostinská činnost“ na základě živnostenského oprávnění.

Z výše uvedeného vyplývá pro povinné subjekty povinnost na registrační pokladně evidovat i platby v hotovosti za daňové doklady – „faktury“.

Podle zákona o registračních pokladnách povinný subjekt vystaví a předá zákazníkovi, se kterým platbu uskutečňuje, pokladní blok. V ustanovení § 3 odst. 5 jsou uvedeny náležitosti, které musí pokladní blok nejméně obsahovat. Tyto minimální náležitosti budou vyhovovat povinnému subjektu, který nebude plátcem DPH, provozujícím např. malý obchod, stánek se zmrzlinou apod. Nebudou ale dostačující pro plátce DPH, pokud bude chtít daňové doklady podle zákona o DPH vystavovat na registrační pokladně. Plátce DPH však musí vždy rozšířit tyto minimální náležitosti o rozlišení plateb za zdanitelná plnění podléhající příslušným sazbám DPH, za plnění osvobozená od DPH nebo plnění, která nejsou předmětem DPH a další náležitosti daňového dokladu vyplývající ze zákona o DPH. Všechny certifikované typy registračních pokladen takovouto evidenci umožňují.

Dle ustanovení § 3 odst. 6 zákona o registračních pokladnách nenahrazuje evidence prostřednictvím registrační pokladny povinnost plátce DPH prokázat další skutečnosti, které předmětem této evidence nejsou, ale jsou nezbytné pro stanovení jeho daňové povinnosti. Daňový subjekt je povinen dodržovat i ostatní právní normy. Záleží tedy na povinném subjektu, jaké další náležitosti nadefinuje do provozní popř. fiskální paměti registrační pokladny tak, aby pokladní blok splňoval náležitosti zjednodušeného daňového dokladu (dle § 28 odst. 4 zákona o DPH) nebo běžného daňového dokladu (§ 28 odst. 2 zákona o DPH).

Pokud povinný subjekt vydá daňový doklad - „fakturu“ a zákazník zaplatí v hotovosti, jedná se rovněž o platbu dle § 2 písm. k) zákona o registračních

pokladnách, a povinný subjekt je povinen tuto platbu evidovat na registrační pokladně. „Fakturu“ povinný subjekt může vystavit buď tak, že vydá pokladní blok, který je současně daňovým dokladem, nebo pokud není možno vydat daňový doklad – „fakturu“ na registrační pokladně, vytiskne jej povinný subjekt mimo registrační pokladnu např. na tiskárně, tzn. jak doposud bylo u něj zvykem. V tomto případě však musí zaevidovat platbu dle vystaveného daňového dokladu - „faktury“ na registrační pokladně, a to např. tím způsobem, že na pokladním bloku místo předmětu a rozsahu plnění, uvede odkaz na číslo daňového dokladu - „faktury“, celkovou výši platby, souhrnnou cenu bez daně a daň v členění dle sazeb DPH.

Při vedení evidence pro daňové účely dle § 100 zákona o DPH je možno vycházet z pokladní evidence dle zákona o registračních pokladnách, pokud povinný subjekt bude mít v registrační pokladně nadefinovány náležitosti daňových dokladů, což některé registrační pokladny umožňují, a vytištěný pokladní blok tak bude mít náležitosti daňového dokladu. **Pokud pokladní blok nebude mít náležitosti daňového dokladu, vede povinný subjekt evidenci pro daňové účely dle § 100 zákona o DPH tak, jak ji vedl před zavedením povinnosti evidovat platby na registračních pokladnách a současně povede evidenci dle zákona o registračních pokladnách.**

Je-li povinný subjekt účetní jednotkou, která vede účetnictví dle zákona o účetnictví a příslušných prováděcích vyhlášek, může být pokladní blok podkladem pro účetní doklad, který se po doplnění náležitostí uvedených v § 11 zákona o účetnictví stává účetním dokladem. Vedením evidence plateb podle zákona o registračních pokladnách nejsou tedy dotčeny povinnosti uložené zákonem o účetnictví.

Je-li povinný subjekt daňovým subjektem, který vede daňovou evidenci podle ustanovení § 7b zákona o dani z příjmů, jsou pro tuto evidenci náležitosti pokladního bloku podle zákona o registračních pokladnách dostačující.

Z výše uvedeného vyplývá, že povinný subjekt účtuje nebo vede daňovou evidenci jako před zavedením povinnosti evidovat platby na registračních pokladnách s tím, že obsah, správnost a výši hotovostních plateb, prokazuje povinný subjekt podle zákona o registračních pokladnách.